

Besturen is vooruitzien

Wat we vandaag beslissen, of juist niet beslissen kan effect hebben op hoe Waalre er over 10 of misschien wel over 40 jaar uitziet. Investerings in de openbare ruimte hebben een heel lange levensduur. Net zoals dat bomen lange tijd nodig hebben om volwassen te worden, zijn dat zaken waarvan wij vinden dat je er niet zomaar even tussendoor over moet beslissen.

Een taak van de raad is het stellen van kaders. Over de kaders voor de Traverse heeft de gemeenteraad uitgebreid gesproken en in praktijk blijken die toch nog niet goed. Over kaders voor de Heikantstraat heeft de gemeenteraad nog helemaal niet gesproken. Deze geplande reconstructie is via een RIB aan DuurzaamdoorWaalre toegevoegd. Inclusief een snelle realisatie 'omdat dat zo goed is voor de aanbesteding en de overlast beperkt'. Niet echt transparant, zoals het Raadsprogramma voorstaat.

Dat het daarbij om veel meer gaat dan wegbeheer is nog niet meegewogen. Nu maken we als raad andere keuzes dan 20 jaar geleden. Toen was het een 80 km weg waar verkeer flink moest kunnen doorstromen. Nu willen we dat het aantrekkelijker is om de nieuwe N69 te gebruiken dan de routes over onze wegen. Dat betekent bijvoorbeeld dat ZW14 een afweging maakt dat vrachtwagens elkaar op de Heikantstraat niet met 60 km/uur hoeven te kunnen passeren, maar misschien even rustiger moet rijden. Dat zijn politieke keuzes die in de kaders thuishoren.

ZW14 wil dat de gemeenteraad alsnog de gelegenheid krijgt om kaders vast te stellen en alternatieve voorstellen te beoordelen. Want ook de middelen uit het Wegenbeheerplan en geleend geld kun je maar eenmaal uitgeven.

Daarom dienen we een amendement in om de gemeenteraad in staat te stellen afwegingen te maken over de kaders voor de Heikantstraat, inclusief mogelijkheden voor temporiseren, deels uitvoeren of anders uit te voeren.

Velen van u herinneren zich vast nog de pleidooien van voormalig wethouder Maarten Pieters om voldoende geld te reserveren voor De Voldijn. Een wijk uit de jaren zeventig die hoognodig aangepakt dient te worden. Klimaatbestendig, groener en veiliger. Dat is de wijkaanpak. Volgens deze begroting gaat dat gaat soberder uitgevoerd worden of er is extra geld nodig. Laat De Voldijn niet het kind van de rekening worden!

Daarom dienen we een motie in om bij grote projecten in de openbare ruimte aan de gemeenteraad alternatieven voor te leggen over mogelijkheden voor temporiseren, deels uitvoeren of anders uitvoeren. Waarbij de eventueel bespaarde middelen gereserveerd blijven voor de openbare ruimte.

Het moge duidelijk zijn dat we een eventuele motie over het belang van bomen voor een gezonde leefomgeving steunen. De nadruk dient wat ons betreft te liggen op het voorkomen dat bomen überhaupt gekapt worden. Daar zouden wij als raad veel kritischer op moeten zijn.

Het OZB verhaal is altijd een eye-catcher en spreekt erg tot de verbeelding. Het is heel gemakkelijk om op de korte termijn successen te halen met bijvoorbeeld een lagere OZB. Als dit echter betekent dat er straks meer geld nodig is voor zaken waarvan we eerder hebben aangegeven dat we die belangrijk vinden, is dat lasten doorschuiven naar de toekomst. Mogelijk zelfs dat pas na de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 de rekening zichtbaar wordt.

Amendementen in deze richting bekijken we daarom zeer kritisch. Het College heeft al grote rekeningen in de toekomst gelegd door o.a. het niet aanvullen van de reserves voor het Sociaal Domein (300k Euro) en de Openbare Ruimte (500k Euro). Terecht geeft het College de risico's en consequenties hiervan aan. Die blijven bestaan na de Septembercirculaire.

Vorig jaar heeft ZW14 vragen gesteld over inhuur en daarbij het belang benadrukt van vast personeel dat ingevoerd is in de materie en ons dorp kent. We zijn blij dat het inhuurpercentage afgelopen jaren gedaald is van 20,44% in 2020 naar 18,86% in 2023 en regelmatig ontmoeten we enthousiaste nieuwe ambtenaren in vaste dienst. Die 18,86% is wat ons betreft ook het Inhuurplafond en als het kan nog lager. Onze grote zorg zit echter bij het hoge percentage inhuur bij bijv. het PlusTeam en de ODZOB, met hogere kosten tot gevolg. Wat kunnen wij als politiek daar aan doen?

Wat betreft de regio: gisteren stond het verkeer weer muurvast in Waalre-Dorp. Door helaas een dodelijk ongeluk op de nieuwe N69. We kunnen als Waalre miljoenen investeren in het onaantrekkelijk maken van onze wegen voor doorgaand verkeer, maar als de nieuwe N69 niet robuuster wordt, is het dweilen met de kraan open. Het toevoegen van een middengeleider en een vluchtstrook aan de nieuwe N69 zijn keihard nodig, maar dat kan alleen in regionaal verband opgepakt worden.

Dit is een voorbeeld waarbij we voor de leefbaarheid in ons dorp afhankelijk zijn van andere gemeenten. Daarom moeten onze vertegenwoordigers in de regio precies weten waar de belangen liggen en wat er speelt om serieus te kunnen meedenken. Dat vereist speciale kwaliteiten, een schaap met 5 poten.

Het lijkt aantrekkelijk om dat te schrappen, het gaat om veel geld, maar het gaat ook om grote belangen. Met goede inside kennis kunnen onze wethouders beter inspelen op kansen en bedreigingen. Een dergelijke kracht dient wel minstens 5 jaar te blijven. Dáár maken we ons zorgen over. Ondanks de reeds aangekondigde amendementen hierover, hopen we dat er steun is voor een dergelijke capaciteitsuitbreiding.

Wij kijken uit naar de beraadslagingen over de begroting 2024.

Fractie ZW14, 7 november 2023